

INWESTYCJE NIERUCHOMOŚCIOWE W BIAŁYMSTOKU

W KONTEKŚCIE ROZWOJU I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA

dr Elżbieta Gołąbeska

Katedra Rozwoju Regionalnego i Lokalnego
Wydział Gospodarki Przestrzennej
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku

Rozwój inwestycji
nieruchomościowych jest
**wypadkową szeregu
uwarunkowań, głównie
ekonomicznych, prawnych,
finansowych, instytucjonalnych,
a nawet politycznych.**
Uwarunkowania te tworzą
otoczenie wyznaczające
klimat inwestycyjny w danym
kraju i poszczególnych jego
regionach, determinowany
przez **czynniki występujące
po stronie podaży i popytu.**

Najbardziej dynamiczny rozwój polskiego rynku nieruchomości, zarówno wtórnego jak i pierwotnego, przypadł na lata dziewięćdziesiąte, kiedy w Polsce następowała transformacja gospodarki i wprowadzany był nowy ład ekonomiczny. Zmiany objęły wszystkie sfery gospodarki, w tym również rynek nieruchomości, który choć występował w gospodarce sterowanej centralnie, był jednak rynkiem obrotu o ograniczonym zakresie, głównie nieruchomościami mieszkaniowymi. Wspomniany ograniczony zakres rynku nieruchomości wynikał zarówno z ogólnych rozwiązań systemowych gospodarki planowanej, jak i pewnych szczególnych form oddziaływania na niego. Obszar działalności inwestycyjno-budowlanej należał do najbardziej scentralizowanych dziedzin aktywności gospodarczej w okresie gospodarki centralnie sterowanej, dlatego

kształtowanie się i rozwój rynku nieruchomości działającego na zasadach wolnorynkowych wymagało wielu zmian.

Jak więc widać, ostatnio rynek nieruchomości, zarówno w Polsce jak i w poszczególnych regionach naszego kraju, dynamicznie się rozwijał. Jednak wraz ze światowym kryzysem gospodarczym, którego źródła upatruje się w amerykańskim rynku kredytów hipotecznych, a pośrednio w rynku nieruchomości, następuje spowolnienie na polskim rynku inwestycji nieruchomościowych. Ważną sprawą jest analiza barier, które ten rozwój ograniczają.

Celem artykułu jest wskazanie zarówno szans, jak i ograniczeń procesów inwestycyjnych na rynku nieruchomości w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Białostok oraz określenie możliwości i potencjału inwestycyjnego w kontekście atrakcyjności dla wszelkiego rodzaju inwestycji. Artykuł dotyczy atrakcyjności inwestycyjnej Białegostoku rozumianej jako przedmiotu określonych oddziaływań, a zagadnienia w nim poruszane mają charakter interdyscyplinarny.

Atrakcyjność inwestycyjną można definiować na wiele sposobów. W ujęciu syntetycznym oznaczać może ona zdolność skłonienia inwestorów do wyboru regionu jako miejsca lokalizacji inwestycji.¹ Tak przyjęta definicja nie pozwala jednak na analizę poszczególnych czynników decydujących o sukcesie czy też o porażce danego regionu. Z tego względu ważne jest, aby badać składowe atrakcyjności inwestycyjnej, a nie skupiać się na wielkości poniesionych nakładów.

Istota atrakcyjności inwestycyjnej jest określana jako zdolność skłonienia do inwestycji rozumianej jako kombinacja korzyści lokalizacji możliwych do osiągnięcia w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej i wynikających ze specyficznych cech obszaru, w którym owa działalność ma miejsce. O atrakcyjności inwestycyjnej danego obszaru decyduje więc

kombinacja wielu czynników związanych z lokalizacją. Obszary, które oferują optymalną kombinację takich czynników, są atrakcyjne inwestycyjnie, ponieważ pozwalają na redukcję nakładów inwestycyjnych i bieżących kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa, ułatwiając maksymalizację zysków i zmniejszając ryzyko niepowodzenia inwestycji.²

Różnorodność i specyfikacja działalności gospodarczej powoduje, że w zależności od jej rodzaju, branży, a nawet sposobu funkcjonowania poszczególnych przedsiębiorstw, preferowane są różne czynniki lokalizacji. Dlatego też nie można mówić o absolutnej atrakcyjności inwestycyjnej obszarów, jest ona bowiem uzależniona od popytu na dane czynniki lokalizacji, a popyt ten zależy od wielkości i struktury inwestycji. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna badanego obszaru może być zatem określona jedynie w przypadku konkretnej inwestycji w danym momencie. Dla niektórych rodzajów inwestycji lub działalności gospodarczej zidentyfikować można uniwersalne czynniki lokalizacji. Nie wyczerpują one całego spektrum poszukiwanych przez inwestorów walorów, ale pozwalają za to, w sposób przybliżony, na określenie atrakcyjności inwestycyjnej badanego obszaru z punktu widzenia poszczególnych rodzajów działalności. Tak wyznaczona atrakcyjność nie określa w sposób deterministyczny wielkości strumienia inwestycji, a wskazuje na prawdopodobieństwo przekonania inwestora do lokalizacji działalności na danym obszarze. Jednak na decyzję lokalizacyjną, oprócz czynników obiektywnych, wpływają również subiektywne, zależne od systemu wartości decydentów, ich wiedzy, a także obrazu kształtowanego przez media.³

Atrakcyjność inwestycyjna Polski ma wyraźnie przestrzenny charakter. Można zauważyć, iż atrakcyjność ta maleje w kierunku wschodnim. Oznacza to, że im bliżej wschodniej granicy jest położony dany region, tym niższa jest

jego konkurencyjność. Wpływ na ten stan rzeczy ma szereg czynników, do których zalicza się m.in.:

- innowacyjność regionu mierzona nakładami na badania i rozwój
- udział przedsiębiorstw w tych nakładach oraz udział wartości produkcji sprzedanej wyrobów, nowych i zmodernizowanych, zgłoszenia patentów i nowych wzorów
- napływ inwestycji bezpośrednich niosących nowe technologie
- rozwój sektora MŚP
- dostępność infrastruktury
- dostępność wykwalifikowanych kadr
- poziom produktywności i towarzyszący mu wysoki wskaźnik zatrudnienia.

Innymi słowy, na atrakcyjność inwestycyjną regionu wpływa suma atrakcyjności endogenicznej regionu oraz kwantyfikowalny i mający przełożenie na przyszłe inwestycje wysiłek „organiczny” i promocyjny regionu podejmowany przez same województwa wobec potencjalnych inwestorów. W związku z tym, w ocenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, można wykorzystać łączną ocenę aktywności województwa z perspektywy zewnętrznej – kraju-dawcy kapitału zagranicznego oraz najbardziej syntetycznej oceny wysiłku władz regionu wobec inwestora, którym w zgodnej ocenie wielu ekspertów jest liczba i jakość lokalizacji pod przyszłe inwestycje przygotowane przez region.

W ostatnich latach popularne stały się rankingi atrakcyjności inwestycyjnej. Pomimo zalet i wad różnych sposobów przygotowania takich rankingów, stanowią one bez wątpienia podpowiedź potencjalnym inwestorom, w których miejscach powinni zacząć ewentualne poszukiwania miejsca lokalizacji.

W jedenastym raporcie o wolności gospodarczej, przedstawionym przez kanadyjski Instytut Frasera, Polska zajmuje 56. miejsce wśród 141 badanych

TABELA 1.
Atrakcyjność inwestycyjna miast wojewódzkich.

MIASTO	WSKAŹNIK SYNTETYCZNY	CHŁONNOŚĆ RYNKU LOKALNEGO	JAKOŚĆ RYNKU PRACY	KLIMAT SPOŁECZNY	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	INFRASTRUKTURA OTOCZENIA BIZNESU	DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	SKUTECZNOŚĆ TRANSFORMACJI GOSPODARCZEJ	MOŻLIWOŚCI WYPOCZYNKOWE	AKTYWNOŚĆ MARKETINGOWA
Warszawa	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C
Poznań	A	A	A	A	B	B	B	A	B	A	A
Kraków	A	A	A	A	B	A	C	A	B	A	A
Wrocław	A	A	A	B	B	A	B	A	A	B	B
Katowice	B	A	B	B	B	A	A	B	B	C	B
Opole	B	B	C	C	B	B	A	B	A	B	B
Gdańsk	B	C	B	A	B	B	B	A	B	B	A
Szczecin	B	B	B	B	B	C	C	A	B	B	C
Zielona Góra	B	B	C	C	B	B	A	A	C	C	C
Olsztyn	B	B	B	B	B	C	A	C	B	C	C
Gorzów Wlkp.	B	C	C	C	B	A	B	B	C	B	C
Rzeszów	C	B	C	A	A	B	C	C	C	C	B
Lublin	C	B	B	B	B	C	C	C	C	B	A
Toruń	C	B	B	C	B	C	C	B	B	B	A
Białystok	C	C	B	A	A	C	C	C	C	B	A
Łódź	C	C	B	C	B	C	C	B	B	C	C
Kielce	C	C	C	B	B	C	C	C	B	B	B
Bydgoszcz	C	C	C	C	B	C	C	C	C	C	C

Źródło: W. Dziemianowicz, „Ranking atrakcyjności inwestycyjnej miast Polski – refleksje po czterech latach badań”, Warszawa 2005.

państw pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. Wyprzedza tylko dwa kraje z Unii Europejskiej (Rumunię i Słowenię), jest natomiast za: Kostaryką, Botswaną, Peru, Armenią czy Kazachstanem. Lokata ta odzwierciedla w równej mierze ocenę działań rządu, wydajności sądów, stabilności pieniądza, swobodę wymiany międzynarodowej oraz regulacje prawne dotyczące firm, rynku pracy i rynku kapitałowego. Raport wskazuje, że państwo w Polsce ma zbyt duży

udział w gospodarce i wysoki poziom opodatkowania – w obszarze kosztów pracy. To wszystko wskazuje, że zakres wolności gospodarczej jest stanowczo zbyt wąski, a potencjalni inwestorzy z pewnością biorą to pod uwagę.⁵

Ranking atrakcyjności inwestycyjnej miast Polski, będący wynikiem czterech lat badań, przygotował także W. Dziemianowicz. Ranking ten powstał w wyniku analizy ponad siedemdziesięciu

zmiennych opisujących sytuację społeczno-gospodarczą miast Polski pod kątem oczekiwań inwestorów zagranicznych. Analizowane dane zostały podzielone na dziesięć tzw. klimatów inwestycyjnych, charakteryzujących szczegółowe cechy ośrodków miejskich. Wyróżnione klimaty inwestycyjne to: chłonność rynku lokalnego, jakość rynku pracy, klimat społeczny, koszty prowadzenia działalności gospodarczej, infrastruktura techniczna, infrastruktura

otoczenia biznesu, dostępność komunikacyjna, transformacja gospodarcza, możliwości wypoczynkowe oraz aktywność marketingowa władz lokalnych.⁶

W wyniku rankingu ustalono, iż atrakcyjność inwestycyjna zależy w dużym stopniu od wielkości miasta. Im miasto jest większe, tym większe prawdopodobieństwo, że ma ono potencjał mogący przyciągnąć inwestorów. Oprócz tego atrakcyjność inwestycyjna zależy od położenia miasta względem największych ośrodków miejskich w kraju. Miasta charakteryzujące się peryferyjnym położeniem są bowiem przeciętnie mniej atrakcyjne niż ich konkurenci zlokalizowani w granicach aglomeracji. Wreszcie atrakcyjność inwestycyjna zależy w dużym stopniu od położenia miasta na linii wschód-zachód. Im bardziej oddala się od granicy zachodniej kraju, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że napotka się bardzo atrakcyjne miasto.⁷

Jak wynika z powyższej tabeli, Białystok nie należy do miast uznawanych za atrakcyjne inwestycyjnie, dlatego warto zastanowić się nad przyczynami takiego stanu. Niewątpliwie są one złożone i wynikają z wielu czynników. Samo położenie miasta, jak i całego regionu, wydaje się być barierą dla potencjalnych inwestorów, którym trudno przełamać obawy, czy inwestycja w tej lokalizacji okaże się opłacalna. Ważną kwestią jest aktywność władz lokalnych, na których spoczywa obowiązek promocji miasta i regionu. Należy stwierdzić, że ostatnie lata pod tym względem dla Białegostoku nie są najgorsze. Wiele atrakcyjnych inwestycji powstało, wiele też jest lub wkrótce będzie realizowanych. Plany inwestycyjne na rok 2009 rysują się dla Białegostoku szczególnie optymistycznie. Wydatki, które zostały zaplanowane na budowę i przebudowę miasta, wynoszą pół miliarda złotych i są najwyższe w historii.⁸ Żeby zrealizować wszystkie zaplanowane inwestycje, miasto musi się zadłużyć aż na 215 mln zł.⁹ Zdaniem prezydenta Białegostoku warto jednak, pomimo panującego na rynkach światowych kryzysu, pożyczyc pieniądze

na wkład własny i wykorzystać fundusze unijne na rozwój miasta.

Zamierzenia dotyczące inwestycji w Białymstoku wydają się imponujące. Powstanie wiele inwestycji o kluczowym znaczeniu. Praktycznie od podstaw zostanie stworzone centrum miasta, które zawsze jest wizytówką. Zaplanowano, między innymi, modernizację ul. Wasilkowskiej, budowę przedłużenia ul. Częstochowskiej, gen. Andersa i ul. Piastowskiej. Powstanie też nowa szkoła podstawowa na osiedlu Bacieczki, sala gimnastyczna przy VI Liceum Ogólnokształcącym, rozpocznie się również budowa miejskiego stadionu piłkarskiego.¹⁰ W dalszej perspektywie znajduje się także budowa lotniska.

W ostatnich latach w Białymstoku powstało szczególnie dużo galerii handlowych. Trend ten można jednak zaobserwować nie tylko tutaj, ale także w całej Polsce. W ciągu ostatnich dwóch lat powierzchnia galerii handlowych powiększyła się w Polsce o 1,8 mln m², co oznacza wzrost niemal o połowę w porównaniu do inwestycji z ostatniego piętnastolecia.¹¹

Przez ponad sześć lat w Białymstoku monopol na handel wielkopowierzchniowy miał hipermarket francuskiej sieci Auchan. Zmieniło się to w ciągu jednego miesiąca jesienią 2008 r., kiedy otwarto trzy nowe galerie, a w nich hipermarkety Real i Carrefour.

Aktualnie w Białymstoku działa sześć galerii handlowych – dwie galerie Auchan, Galeria Alfa, Galeria Biała, Galeria Podlaska i Galeria Zielone Wzgórze. Najbardziej efektowna, zdaniem Białostoczan, jest Galeria Alfa, której architektura wyróżnia się na tle kraju, a zdaniem prezesa JWK Inwest, A. Radeckiego, można ją porównać nawet do łódzkiej Manufaktury.¹²

Mimo, iż nie wszystkie wielkie obiekty radzą sobie na białostockim rynku, nie zraża to kolejnych inwestorów, którzy w ciągu trzech najbliższych lat zamierzają otworzyć następne centra handlowe.¹³ W planach jest budowa galerii Kopernik przy ul. Bohaterów Monte Cassino, a także największego centrum handlu,

usług i rozrywki – Jagiellonia, które ma powstać do końca 2010 r., budowanego wspólnie z Irlandzką Grupą Inwestycyjną, przy ul. Jurowieckiej. Według najnowszych danych kolejny obiekt handlowy będzie mógł również powstać na Wygodzie, na skrzyżowaniu nowej części Trasy Generalskiej z ul. Piastowską.¹⁴

Zatem w końcu roku 2011 Białystok będzie miał dziewięć galerii handlowych. Dzięki temu Białostoczanie będą mieli do wyboru wiele nowoczesnych centrów i nie będą już skazani na robienie zakupów w jednym miejscu.

Warto również zaznaczyć, iż przy okazji budowy kolejnych galerii handlowych, za prywatne środki wybudowano wiele kilometrów nowoczesnych ulic, na przykład ul. Miłosza. Dotychczas przy dwóch galeriach handlowych powstały także nowoczesne multikina, będące własnością firmy Helios.

Bez wątplenia największą inwestycją realizowaną przez samorząd, jest budowa opery, która powstaje w centrum miasta, niedaleko Białostockiego Teatru Lalek, w miejscu, gdzie do niedawna stał zniszczony miejski amfiteatr.

Jak twierdzi pomysłodawca tej pięknej inwestycji, dyrektor Opery i Filharmonii Podlaskiej, M. Nałęcz-Niesiołowski, obiekt ma mieć charakter „otwartego centrum sztuki”. Będzie tam między innymi duża sala na 1,2 tys. osób, mniejsza sala kameralna dostosowana do koncertów muzyki klasycznej, koncertów rozrywkowych, ale też będą się tam mogły odbywać spektakle teatralne. W obiekcie znajdzie się też miejsce na mniejsze galerie sztuki, restauracje, mały amfiteatr, część wypoczynkową. Obok opery i teatru lalek, prywatny inwestor chce budować multikino. Gmach opery ma mieć taki charakter, by mogły się tam także odbywać prezentacje kulturalne z różnych dziedzin.¹⁵ Budowa opery rozpoczęła się w 2006 r. i ma się zakończyć na przełomie 2009-2010 r.¹⁶ Według aktualnych założeń koszt inwestycji ma w sumie wynosić ponad 200 mln zł.¹⁷ Większość pieniędzy pochodzi z programów unijnych. Z przeprowadzonego przez PNS DGA sondażu wynika, iż większość

badanych zgadza się co do tego, że opera podniesie przede wszystkim atrakcyjność turystyczną Białegostoku i całego województwa Podlaskiego, a zatem wydatki poniesione na tę inwestycję są w pełni uzasadnione.¹⁸

Inną dużą inwestycją realizowaną przez miasto Białystok jest stadion piłkarski. Realizatorem projektu „Stadion piłkarski w regionie północno-wschodniej Polski wraz z zapleczem treningowym” jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Białymstoku. Wartość projektu jest szacowana na kwotę 150 mln złotych. Oddanie stadionu do użytku przewidywane jest natomiast na IV kwartał 2011 r. Nie wiadomo jednak czy termin ten zostanie dotrzymany.

Pojemność nowego obiektu miejskiego pierwotnie miała wynieść 22,5 tys. miejsc. Według najnowszych informacji na nowym stadionie zmieści się 25 tys. kibiców.¹⁹ Natężenie oświetlenia ma wynosić 2,5 tys. luxów.²⁰ Na nowym stadionie zainstalowane będą także zintegrowane systemy monitoringu i ochrony. Stadion będzie spełniał kryteria kategorii 3 według regulacji UEFA.

Z punktu widzenia mieszkańców Białegostoku niezwykle ważną inwestycją jest przede wszystkim budowa nowych mieszkań. Mieszkania budują głównie

firmy deweloperskie. Jednak takie mieszkania są stosunkowo drogie, podobnie zresztą, jak spółdzielcze na rynku wtórnym. Duża grupa ludzi oczekuje na nowe lokale budowane obecnie na osiedlu Bacieczi w ramach TBS. Komunalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Białymstoku planuje rozpoczęcie pierwszego etapu budowy za kredyt uzyskany z Banku Gospodarstwa Krajowego. Ma to być osiemdziesiąt siedem mieszkań. Pierwsi lokatorzy będą mogli wprowadzić się najwcześniej w listopadzie 2009 r. W kolejnym etapie budowy zaś powstaną następne dwa budynki ze stu dwudziestoma pięcioma mieszkaniami, które mają być gotowe na przełomie grudnia i stycznia 2009-2010 r. W nowych budynkach powstaną przede wszystkim lokale dwu i trzypokojowe, bo na takie jest największe zapotrzebowanie. Cała inwestycja ma kosztować około 34 mln zł.²¹ Planowane są również kolejne inwestycje. Jeśli prezydent Białegostoku przyzna TBS odpowiedni teren, to najwcześniej pod koniec 2010 r., u zbiegu ulic Komisji Edukacji Narodowej i Kołłątaja, powstanie około czterystu nowych mieszkań.

Warto zaznaczyć, iż w ciągu dziesięciu lat działania białostocki TBS wybudował około 2000 mieszkań. Jak już wcześniej wspomniano, są one tańsze od lokali

spółdzielczych i tych, które budują deweloperzy, jednak oprócz czynszu, lokator musi także spłacać kredyt zaciągnięty na budowę takiego mieszkania.²²

Nie mniej ważną inwestycją na osiedlu TBS jest również budowa szkoły podstawowej, której planowany koszt to 12 mln zł. Budynek powstaje w sąsiedztwie Gimnazjum Publicznego nr 6 przy ul. Kołłątaja i ma zostać oddany do użytku do końca 2010 r.²³

Najwięcej emocji wśród nowych inwestycji wzbudza niewątpliwie wspomniana budowa lotniska. Na zlecenie władz województwa konsorcjum firm Ove Arup z Warszawy oraz spółka Ekton z Białegostoku wykonały analizę najlepszej lokalizacji lotniska. Sondą objęto siedem potencjalnych lokalizacji: Protasy, Kudrycze i Żuki (gmina Zabłudów), Sanniki (gmina Tykocin), Topolany koło Michałowa, Nowe Chlebotki (gmina Zawady) oraz Krywłany w Białymstoku.²⁴ Wszystkie potencjalne lokalizacje poddano szczegółowej ocenie pod względem trzydziestu kryteriów. Oceniano między innymi aspekty społeczne, przyrodnicze, koszty wylesień, wykupów gruntów, warunki, a także koszty budowy. Analiza wykazała, że najlepszą lokalizacją do budowy lotniska regionalnego są Topolany, Sanniki i Nowe

Chlebiotki. Najlepiej w łącznej ocenie wszystkich branych pod uwagę kryteriów wypadły Topolany, oddalone o ok. 30 km od Białegostoku. Według prezesa Ektonu wysoko także oceniono Sanniki. O ostatecznym miejscu budowy lotniska zdecyduje jednak zarząd województwa.

Podlaskie lotnisko wraz z kosztami wykupu gruntów ma kosztować 600-700 mln zł. Tymczasem w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podlaskiego zarezerwowano na ten cel około 200 mln zł (53,3 mln euro).²⁵

We współczesnej gospodarce rynkowej szczególnego znaczenia nabierają wszelkiego rodzaju inwestycje. Stanowią one nie tylko sposób na powiększenie majątku, ale są także głównym czynnikiem rozwoju gospodarczego. W Polsce coraz większym zainteresowaniem na rynku inwestycyjnym cieszą się nieruchomości. Stanowią one bez wątpienia konkurencję dla inwestowania w produkty bankowe. Uznaje się, że lokata kapitału w nieruchomości może okazać się zdecydowanie bardziej korzystna od lokaty bankowej. Rozwój rynku nieruchomości w Polsce nie jest jednak równomierny. Najszybciej rynek ten rozwija się w Warszawie, gdzie dużym zainteresowaniem cieszą się nieruchomości mieszkaniowe, apartamenty oraz obiekty komercyjne typu biurowego. Jeśli chodzi o Białystok, to na rozwój rynku nieruchomości może wpłynąć pozytywnie odpowiednia polityka regionalna promująca region jako atrakcyjny dla wszelkich inwestycji. Prognozy przewidywały, iż Białystok na początku XXI wieku będzie należał do najlepiej rozwijających się aglomeracji miejskich, co częściowo się potwierdziło. Należy przy tym podkreślić, że na decyzję o wyborze lokalizacji inwestycji nieruchomościowych ma wpływ wiele czynników. Jednym z nich jest właśnie atrakcyjność inwestycyjna danego regionu.

Atrakcyjność inwestycyjna regionu pozwala na utworzenie z danego obszaru silnego ośrodka metropolitalnego, jako regionalnego centrum biznesu, administracji, handlu czy usług. Z tego względu wiele gmin i województw umieszcza w swoim podstawowym dokumencie planistycznym, stanowiącym ważny instrument zarządzania gospodarką

lokalną i wytyczającym podstawowe kierunki rozwoju, a więc w strategii rozwoju, cele związane z podniesieniem atrakcyjności inwestycyjnej danego regionu. Pierwszy cel strategiczny Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 mówi właśnie o podniesieniu atrakcyjności inwestycyjnej województwa.

Istotną rolę podczas pozyskiwania inwestorów odgrywa aktywność władz,

co podkreślono w niniejszym artykule.

Jest to tym bardziej ważne, że w ostatnim czasie obserwuje się spowolnienie tempa rozwoju gospodarek na całym świecie. W związku z tym, regiony ubiegające się o pozyskanie inwestycji konkurują między sobą, oferując inwestorom różnego rodzaju zachęty oraz podejmując działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, która w Polsce jest bardzo zróżnicowana regionalnie. ■ ■ ■

LITERATURA

1. Rusza budowa kolejnych mieszkań na TBS, Kurier Poranny, 05.05.2008 r.
2. Boruch A., Białystok – wielki plac budowy. Zobacz listę inwestycji w 2009 roku, Kurier Poranny, 26.02.2009 r.
3. Dargiewicz J., Trwa wyścig galerii, Kurier Poranny, 25.02.2007 r.
4. Dziemianowicz W., Ranking atrakcyjności inwestycyjnej miast Polski – refleksje po czterech latach badań, Warszawa 2005.
5. Gawlikowska-Hueckel K., Umiński S., Ocena konkurencyjności województwa, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2000.
6. Horodecki J., Centra handlowe: Inwestorzy atakują prowincję, Manager Magazin, 03.2006 r.
7. Jakubicz W., W Białymstoku Kochają galerię, Gazeta Współczesna, 11.03.2008 r.
8. Kalinowski T., Atrakcyjność inwestycyjna województwa i podregionów Polski 2005, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2005.
9. Kopczuk A., M. Proniewski (red.), Atrakcyjność inwestycyjna regionu, wyd. WSFiZ, Białystok 2005.
10. Miliardowe inwestycje w Białymstoku, Gazeta Współczesna, 4.12.2008 r.
11. Opera społecznie pożądana, Gazeta Wyborcza, Białystok, 18.12.2008 r.
12. Topolany – tam prawdopodobnie powstanie podlaskie lotnisko. Zabierz głos w dyskusji, Gazeta Współczesna, 27.03.2009 r.
13. <http://ekstraklasa.wp.pl/title,Stadion-w-Bialymstoku-z-oslizgiem,wid,9488232,wiadomosc.html?icaid=17cbc>
14. <http://www.bialystok.pl/site.php?s=MDAwMTg3&a=MDUwNjMz>
15. <http://www.egospodarka.pl/29788,Atrakcyjnoscinwestycyjna-Polski-wg-KPP2,11,1.html>
16. <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/28875.html>
17. <http://www.jagiellonia.pl/strona.php?s=10>
1. Gawlikowska-Hueckel K., Umiński S., Ocena konkurencyjności województwa, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2000, s. 7.
2. Kalinowski T., Atrakcyjność inwestycyjna województwa i podregionów Polski 2005, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2005, s. 10.
3. Kalinowski T., Atrakcyjność inwestycyjna województwa i podregionów Polski 2005, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk 2005, s. 10.
4. Kopczuk A., Proniewski M. (red.), Atrakcyjność inwestycyjna regionu, wyd. WSFiZ, Białystok 2005.
5. <http://www.egospodarka.pl/29788,Atrakcyjnoscinwestycyjna-Polski-wg-KPP2,11,1.html>
6. Dziemianowicz W., Ranking atrakcyjności inwestycyjnej miast Polski – refleksje po czterech latach badań, Warszawa 2005.
7. Ibidem.
8. Boruch A., Białystok – wielki plac budowy. Zobacz listę inwestycji w 2009 roku, Kurier Poranny, 26.02.2009 r.
9. Miliardowe inwestycje w Białymstoku, Gazeta Współczesna, 4.12.2008 r.
10. Ibidem.
11. Horodecki J., Centra handlowe: Inwestorzy atakują prowincję, Manager Magazin, 03.2006 r.
12. Dargiewicz J., Trwa wyścig galerii, Kurier Poranny, 25.02.2007 r.
13. Jakubicz W., W Białymstoku Kochają galerię, Gazeta Współczesna, 11.03.2008 r.
14. Ibidem.
15. <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/28875.html>
16. Ibidem.
17. Opera społecznie pożądana, Gazeta Wyborcza, Białystok, 18.12.2008 r.
18. Ibidem.
19. <http://ekstraklasa.wp.pl/title,Stadion-w-Bialymstoku-z-oslizgiem,wid,9488232,wiadomosc.html?icaid=17cbc>
20. <http://www.jagiellonia.pl/strona.php?s=10>
21. Białystok > Rusza budowa kolejnych mieszkań na TBS, Kurier Poranny, 05.05.2008 r.
22. Ibidem.
23. <http://www.bialystok.pl/site.php?s=MDAwMTg3&a=MDUwNjMz>
24. Topolany – tam prawdopodobnie powstanie podlaskie lotnisko. Zabierz głos w dyskusji, Gazeta Współczesna, 27.03.2009 r.
25. Ibidem.